MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM ĽUDSKÉ ZDROJE

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	**Základná škola Veľká Ida**
4. Názov projektu	**Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti**
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov špeciálnych tried– rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 1. -4. roč.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	21. 09. 20120
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – kabinet pre ŠT
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Barbora Weissová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvida.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Rytmické cvičenia, dychové cvičenia, hlasové cvičenia, napodobňovanie rôznych zvukov, artikulačné cvičenia jazyka a pier.

12. ***Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:*** **Rytmické cvičenia**

Najprirodzenejší spôsob ľudskej komunikácie je reč. Je to schopnosť vyjadriť artikulovanými zvukmi myšlienky, pocity a vzájomne sa medzi sebou dorozumievať.

I keď sa komunikačná schopnosť človeka vyvíja a zdokonaľuje po celý život, práve obdobie predškolského veku má v rozvíjaní reči dominantné postavenie. V tomto období nastáva u dieťaťa prudký vývin reči a jej kvalitatívne a kvantitatívne zdokonaľovanie. U žiakov

s mentálnym postihnutím a zároveň zo sociálne znevýhodneného prostredia sú komunikačné zručnosti výrazne zhoršené a zaostávajú za normou.

Aj pre dieťa školského veku je stále prirodzenou aktivitou hra. Je veľa hier a činností, ktoré sa dajú v priebehu dňa využiť na rozvíjanie komunikačných kompetencií detí v súlade s požiadavkami štátneho vzdelávacieho programu a školského vzdelávacieho programu.

Čím skôr vedia deti zaobchádzať so svojím hlasom, tým lepšie si osvoja potrebné rečové návyky. Považujme preto prípravné dychové, hlasové a artikulačné cvičenia za súčasť logopedickej prevencie a ponúkajme ich deťom formou hier vo všetkých vekových skupinách.
Súčasťou dychových cvičení sú aj rytmické cvičenia, cvičenia už s hovoreným slovom, nielen hláskami alebo slabikami.

Rámcový program stretnutia: **Cvičenia zamerané na rozvíjanie komunikačných zručností**

Dychové cvičenia:
Úlohou dychových cvičení je prehĺbiť dýchanie a osvojiť si fyziologicky správny nádych a výdych pri hovorení. Aby dychové cvičenia boli pre deti zaujímavé, je vhodné ich motivovať a pri nácviku využívať rôzne dostupné a nenáročné pomôcky (ľahké predmety, farebné papierové prúžky zavesené na nitke, paličky, balóny, slamky, píšťalky a i.)

Ako vhodné dychové cvičenie odporúčajú viacerí autori **smiech:**
– veselý, tichý, ľahký, prudký. Silu a zafarbenie hlasu je dobré meniť.
Motivácia: Kto sa ako vie smiať
Napodobňujeme smiech starenky: he-he-he
Napodobňujeme smiech drsného muža: ho-ho-hó
Napodobňujeme smiech ženy: ha-ha-ha
Napodobňujeme smiech dievčaťa – chichotavý: h i, h i, h i
Napodobňujeme smiech chlapca – veselý: ha, ha, ha.

Hlasové cvičenia:
Hlasovými cvičeniami u detí rozvíjame fyziologicky správne tvorenie hlasu. Hlasové fonačné cvičenia začíname v nižších hlasových polohách, nakoľko hlboké tóny tvoríme s menšou námahou hrtanového svalstva.
Napodobňovanie rôznych zvukov:
Električka zvoní: cin, cin, cin
Bicykel zvoní: ciling, ciling
Zvonec zvoní: cingi-lingi
Kvapky padajú: cup, cup
Dieťa sa čľapká: čľap, čľap
Vlak ide: ši, ši, ši
Šumienka šumí: šššššššš
Dieťa spí: pst, pst
Voda žblnká: žblnk, žblnk
Tíšime plač dieťaťa: ččč, ččč
Plašíme vtákov: kšššš, kšššš

Artikulačné cvičenia jazyka a pier

Cvičeniami odstraňujeme celkovú motorickú neobratnosť rečových orgánov. Artikulačné cviky robíme nenásilne a hravou formou, ale dôsledne.

Pevne zvierame a otvárame pery – príprava na výslovnosť hlások P, B, M.
Pískame (našpúlime pery) – príprava na precvičenie hlások U, O, Š, Č, Ž.
Napodobňujeme prasiatko – urobíme rypáčik.
Otvárame veľké ústa – jeme jablká – vyslovíme Á.
Otvárame menšie ústa – jeme slivky – vyslovíme O.
Otvoríme malé ústa – jeme maliny – vyslovíme Ú.
Usmievame sa – rozťahujeme kútiky úst do strán – vyslovíme I.

Rytmické cvičenia:
Rytmus a rytmické motívy volíme podľa slabík, zvukov, dĺžky hlások, dôrazu, resp. vetného prízvuku. Odporúčame využívať pri nich:
♣ ľahkoovládateľné hudobné nástroje (Orffov inštrumentár),
♣ hru na tele (tlieskanie, plieskanie, dupanie),
♣ hru s predmetmi (ťukanie ceruzkou o iný predmet a pod.).

♣Dáme deťom jednoduchý rytmus (i-šiel-krt-ko-do-ki-na) a deti ho opakujú zvolenými, resp. dohodnutými zvukmi a pohybmi. Deti môžeme rozdeliť napríklad do troch skupín:
1. skupina bude opakovť rytmus (do-ki-na);
2. skupina bude opakovať rytmus (krt-ko);
3 skupina bude opakovať (i-šiel-krtk-ko). Toto cvičenie si môžu obmeniť s využitím Orffovho inštrumentára.
♣ Podobne môžeme v skupinách slabikovať mená: 1. skupina (Ha-na, Kat-ka, Zuzka) - dvojslabičné; 2. skupina (Ha-nič-ka, Ka-tuš-ka, Zu-zič-ka) – trojslabičné; 3. skupina (Ha-nu-lien-ka; Ka-tu-lien-ka; Zu-zu-lien-ka) – štvorslabičné. Toto cvičenie je náročné aj na pozornosť, pretože deti odvodzujú od prvého dvojslabičného slova.

13. **Závery a odporúčania:**

Vývin reči je záležitosť dlhodobá, vyžaduje si veľkú trpezlivosť a cielenú kladnú motiváciu.

Odporúčania pre rozvíjanie komunikačných kompetencií u detí:

1. Poskytnúť deťom dostatočné množstvo primeraných podnetov s prihliadnutím na povahu dieťaťa a správny odhad situácie, v ktorej sa dieťa nachádza.
2. Rešpektovať vek dieťaťa. Čím je dieťa mladšie, tým všeobecnejšie zamerané hry by sme mali voliť. Hra by mala dieťaťu prinášať príjemné pocity a zážitky.
3. Rešpektovať dosiahnutý stupeň vývinu. Ak sú vo vývine reči a následne v komunikácii dieťaťa problémy, musíme vychádzať z toho, na ktorom stupni vývinu sa dieťa aktuálne nachádza. Potom sa krok za krokom snažíme priblížiť k cieľu. Poznatky o dosiahnutej úrovni sú dôležité preto, aby sme zvolili primerané metódy a prostriedky rozvíjania reči.
4. Vzbudiť u detí záujem o činnosť. Ak chceme, aby sa niečo naučili, mali by ste vedieť, aké

majú záľuby, čo ich baví, čo robia rady. Niektoré hry a činnosti sú ochotné hrať sa dookola viackrát za sebou a iné sa hrajú len preto, že nám chcú urobiť radosť. A to platí nielen pri rozvíjaní reči.

5. Treba mať na pamäti, že dobré pokusy a výsledky detí treba pochváliť a nevydarené zase zbytočne nekomentovať. Ak potrebujeme dieťa opraviť, pochváľme aspoň snahu. Pochvala robí u detí malé zázraky.

6. Tak ako ostatné činnosti, aj reč vyžaduje cvik. A keď sa niečo učíme alebo si osvojujeme určité návyky, robíme aj chyby. Keď sa dieťa učí hovoriť, najskôr počúva, čo hovoria iní, a potom to skúša. Skôr nepresne, nedokonale, a pokiaľ mu to niekto neznechutí ,skúša znova a znova. Ak sme pri deťoch trpezliví, ide to čím ďalej, tým lepšie. Trpezlivosť je preto namieste.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Hajduková vz.
15. Dátum	21. 9. 2020
16. Podpis	Hajdu
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľ. DIŠKANTOVÁ
18. Dátum	21. 9. 2020
19. Podpis	Diš

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY | EURÓPSKA ÚNIA Európsky sociálny fond Európsky fond regionálneho rozvoja | OPERAČNÝ PROGRAM ĽUDSKÉ ZDROJE

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	**Základná škola Veľká Ida**
4. Názov projektu	**Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti**
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov špeciálnych tried – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 1. – 4.roč.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	28. 09. 2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – kabinet pre špeciálne triedy
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Barbora Weissová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvida.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie: zraková pamäť, modelovanie, kreslenie

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: ***Zraková pamäť***

Zraková pamäť je určená pre videné informácie. Ide o druh krátkodobej pamäte, ktorá spracováva údaje, ktoré prijímame zrakom. Čo si potrebujeme zapamätať, musíme nielen počuť, ale tiež vidieť v nejakej podobe znázornené, a to sú obrázky, text, grafy, tabuľky, symboly. Takmer tretina všetkých informácií sa prijíma pomocou zraku. Je súčasťou prípravy na nácvik čítania, písania a počítania.

Na tejto činnosti sa podieľa zraková diferenciácia (rozlišovanie jednotlivých prvkov, schopnosť zrakovej analýzy a syntézy), zraková pamäť a priestorová orientácia (to sú pohyby očí zľava doprava, zhora dolu, tvoria jeden zo základných predpokladov pre čítanie. Nedostatočná zraková pamäť spôsobuje, že si žiak ťažko ukladá do pamäti tvary (písmená), nedostatky v presnosti zrakového rozlišovania komplikujú aj vývin výslovnosti.

Niektoré deti, rovnako ako aj deti s mentálnym postihnutím sa v tomto smere vyvíjajú

oneskorene. Oblasť, v ktorej dieťa zaostáva je potrebné rozvíjať.

Učiteľ sa rozvíjaniu zrakovej percepcie detí s mentálnym postihnutím venuje prostredníctvom špeciálno-pedagogickej intervencie, ktorá je vopred plánovaným, systematickým zásahom s cieľom riešenia problému. K dosiahnutiu cieľa využíva reedukačné programy zamerané na rozvíjanie nevyvinutých funkcií a úpravu porušených funkcií a stimulačné programy zamerané na podnecovanie zaostalých funkcií.

Na rozvíjanie zrakového vnímania využívame rôznorodosť a primeranosť, ktorá zabezpečuje rozvíjanie jednotlivých oblastí zrakového vnímania.

Rámcový program stretnutia: *Modelovanie, kreslenie*

Aktivity vhodné na stimuláciu a rozvoj zrakovej pamäte:

- Obkresľovanie najprv sledovaných zostáv korálikov, kociek, domina, usporiadaných predmetov.
- Dokresľovanie obrázkov alebo písmen
- Uvoľnenou rukou žiak kreslí na veľký kus papiera pripevneného na stene – veľký kruh viackrát za sebou, priame čiary písané rôznym smerom, priame čiary písané rôznym smerom
- Precvičovanie horného oblúka, dolného oblúka vždy zľava doprava
- Precvičovanie kreslenia vlnoviek,
- Šikmá čiara zhora dolu
- Modelovanie z plastelíny,
- Dokresľovanie neúplných obrázkov,
- Skladanie obrázkov zo zápaliek alebo špajdlí (domček, vláčik), postupovanie podľa vzoru, podľa diktátu, alebo samostatná práca žiaka, pripravíme obrázky, v ktorých bude chýbať jedna zápalka a dieťa ju má za úlohu doplniť.
- Modelovanie písmen,
- Vyfarbovanie námetov podľa návodu,
- Žiak opakuje pohyby rukou podľa pokynu učiteľa (kreslenie tlačených, písaných tvarov písmen vo vzduchu)
- Zostavovanie obrázka podľa predlohy
- Kreslenie jedným ťahom
- Nákresy písmen na rozličnom podklade (farba, šrafovanie, vybodkovanie) žiaci ich vyhľadávajú a vymaľúvajú.
- Vyfarbovanie dvojíc alebo trojíc rovnakou farbou
- Spájanie obrázkov s rovnakým vzorom (pruhované svetre, koláče...)
- Spájanie budíky s rovnakým časom, rovnaké rukavice alebo dokresľujú to čo chýba, prípadne škrtajú to, čo je navyše.

- Kreslenie písmen na chrbát spolužiaka, spolužiak má hádať aké písmeno
- Kreslenie na chrbát spolužiaka podľa kartičiek, žiak, ktorému sa kreslí na chrbát má vybrať správnu kartičku
- Využívanie FIE inštrumentov na rozvíjanie zrakovej pamäte.

13. **Závery a odporúčania:**

Ľudské zmysli pomáhajú človeku žiť plnohodnotný život. Prostredníctvom zmyslov je schopný je prijímať z okolia informácie, triediť ich a spracovávať. Najviac informácií zo svojho okolia človek prijíma práve zrakom. Zrak je najvýznamnejším prostriedkom orientácie v živote. Skreslené, oslabené, nepresné zrakové vnímanie na ktorejkoľvek úrovni, alebo v ktorejkoľvek jeho kvalite, môže mať za následok nepresné poznávanie u človeka. Porucha zrakového vnímania sa odzrkadlí na úrovni vytvárania predstáv a v myslení. Následkom toho sú u žiaka problémy s písaním symbolov, akými sú číslice, alebo písmená. Dôvodom je práve nezrelosť zrakového vnímania, ktorá si vyžaduje cielenú stimuláciu. Mentálne postihnutý jedinec- žiak je bytosť, ktorú je potrebné prijímať ako komplex biologických, psychologických a sociálnych daností, V procese edukácie sú nositeľmi špeciálnych edukačných potrieb. Možno konštatovať, že každý z týchto žiakov má narušenú jednu alebo viac oblastí zrakovej percepcie. Toto narušenie ovplyvňuje úroveň čítania, písania, matematických schopností a celkovú vedomostnú úroveň žiaka. Rozvíjanie narušeného zrakového vnímania možno realizovať rôznymi metódami a formami práce. Záleží na kreatívnosti a inovatívnosti pedagóga. Záverom môžeme uviesť, že u žiadneho žiaka s mentálnym postihnutím sa nedostatky v oblasti percepcie zraku nepodarí odstrániť úplne. Každé zlepšenie resp. zmiernenie nedostatku v tejto oblasti dáva predpoklad všestrannejšieho rozvoja schopností žiaka a vedie k zlepšeniu jeho edukačných výsledkov.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Barbora Weissová
15. Dátum	28. 9. 2020
16. Podpis	
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	28. 09.2020
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM ĽUDSKÉ ZDROJE

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	**Základná škola Veľká Ida**
4. Názov projektu	**Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti**
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov špeciálnych tried – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 1. – 4. roč.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	**05. 10. 2020**
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – kabinet pre špeciálne triedy
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Barbora Weissová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvida.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Hodnotenie, ČIG, aspekty čig,

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: ***Hodnotenie ČIG***

Čitateľská gramotnosť je v širšom chápaní univerzálna technika , ktorá umožňuje každému jedincovi zúčastňovať sa na sociálnom a kultúrnom živote modernej spoločnosti – nie je to len schopnosť prečítať slová, vety, a celé texty, ale aj prečítané pochopiť a s tým obsahom pracovať.

Témou dnešného stretnutia je hodnotenie čitateľskej gramotnosti u žiakov s mentálnym postihnutím. Preto v súvislosti s pojmom čitateľská gramotnosť nemožno uvažovať iba o textoch, ktoré žiak číta v škole, teda o učebných textoch, ale aj o textoch v spojitosti s jeho bežným životom mimo školy.

Prirodzenou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je hodnotenie procesov a výsledkov práce žiakov. Príprava spôsobov hodnotenia úspešnosti žiakov v čítaní s porozumením nadväzuje a logicky súvisí s predchádzajúcimi časťami plánovania, pretože vychádzame z

toho, čo budeme hodnotiť a podľa ktorých kritérií budeme hodnotiť.

Rámcový program stretnutia:

Charakteristika úrovne ČIG v SJL, MAT, VEU, VLA

Hodnotenie úrovne ČIG na hodinách:

- Na hodinách SJL využívame rôzne PL vytvárené v rámci klubu zamerané na porozumenie čítanému textu a precvičovanie písania.
- Na hodinách matematiky – riešenie slovných úloh – zamerané na pochopenie textu úlohy, vypracovanie zadania, samostatnú prácu žiakov.
- Na hodinách vlastivedy – činnosť učiteľa zameraná na porozumenie textu a priblíženie textu v učebnici u žiakov, doplnené využitím IKT a názorných a praktických príkladov (napr. vychádzky v rámci okolia školy počas rôznych ročných období, dopravná situácia, spoznávanie obce a pod.)
- Dramatizácia známych rozprávok – žiaci po vypočutí rozprávky mali zoradiť obrázky podľa deja, prerozprávať vlastnými slovami dej rozprávky
- Využívame rôzne inovatívne metódy – pavúk, rozklad slova na hlásky a tvorenie nových slov na jednotlivé hlásky daného slova, metóda FIE na iné,
- IKT na hodinách – práca s pc a interaktívnou tabuľou,

Využívané spôsoby hodnotenia ČIG u žiakov:

- Priebežné a záverečné hodnotenie, ústne, písomné, skúšanie.
- Priebežné výkonu žiaka má spĺňať predovšetkým poznávaciu funkciu, preto je založené na poskytovaní vecnej spätnej väzby žiakovi v ústnej alebo písomnej forme.
- Záverečné hodnotenie – má uzatvárať proces učenia sa žiaka, preto sa obvykle spája s tematickým či časovým celkom. Je vhodné a logické, ak učiteľ plánuje spôsoby hodnotenia úspešnosti žiaka v čítaní s porozumením na záver tematického celku a v súlade s ŠkVP.

Na vyučovacích hodinách hodnotíme schopnosť žiaka prečítať osvojené hlásky, slabiky, slová, jednoduché vety, odpovede na otázky, reprodukciu básničiek, riekaniek, vyčítaniek, rozprávok, číslic, príkladov a iného učebného textu v rámci hodín MAT, VEU, VLA.

Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na

vyučovacej hodine a má hlavne motivačný charakter. Učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne a jazykové osobitosti žiaka (rómski žiaci, problémy s porozumením slovenskému jazyku a s tým spojené plnenie úloh) a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť.

Hodnotíme vypracovanie pracovných listov v uvedených predmetoch. Schopnosť žiaka prepísať písmená, slabiky, slová a jednoduché vety, číslice, obrázkový materiál s textom. Prepísanie tlačeného textu, písmenkový a slabikový, číselný diktát. Samostatná práca žiaka pri tabuli, dopĺňanie písmen, čísel, priraďovanie tlačených písmen k písaným tvarom.

Overujeme a hodnotíme aj schopnosť žiaka aplikovať nadobudnuté vedomosti pri riešení úloh a verbálny prejav žiaka.

Podstatou a potrebnou súčasťou kompetencií žiaka je schopnosť sebahodnotenia, ktorá je špecifikovaná v obsahu kompetencií pracovných. Sebahodnotenie cielene formuje a zároveň využíva učiteľ aj v rozvoji čitateľskej gramotnosti žiakov. Efektívne a zmysluplné je vtedy, keď má učiteľ pripravené konkrétne prostriedky sebahodnotenia žiakov.

Hodnotenie je na jednej strane záver istej etapy práce, na druhej strane začiatok novej etapy. Podstatou systematickej autoevalvácie je využitie údajov, faktov o vyučovaní, získaných konkrétnymi nástrojmi realizovaného vyučovania, ktoré sa stane východiskom na ďalšie plánovanie

13. **Závery a odporúčania:**

Cieľom rozvíjania čitateľskej gramotnosti je taký čitateľ, ktorý disponuje čitateľskými kompetenciami, ktoré umožňujú pracovať s rozličnými druhmi textov používaných na rôzne účely. Gramotnosť je jedným z najväčších úspechov akejkoľvek spoločnosti, je známkou civilizácie.

V rámci ČIG rozvíjame tri aspekty:

Aspekt č. 1.: je proces porozumenia – napr. interpretovanie myšlienok a iformácií, vyhľadávanie určitých informácií, vyvodzovanie záverov, zhodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov.

Aspekt č. 2.: ciele čítania – čítanie pre literárny zážitok, čítanie pre získavanie a využívanie informácií.

Aspekt č. 3.: čitateľské zvyklosti a postoje – podporujú celoživotné vzdelávanie, keďže naši žiaci pochádzajú z marginalizovanej rómskej komunity.

Absentuje domáca príprava, motivácia ku ďalšiemu vzdelávaniu. V rámci komunity žiaci nie sú motivovaní k ďalšiemu vzdelávaniu sa, ostávajú na základnej vedomostnej úrovni. Preto je pre pedagógov veľmi náročné hľadať vhodnú a zaujímavú motiváciu pre žiakov a podnecovať ich k ďalšiemu rozvoju.

V špeciálnych triedach máme na rozvoj ČIG vypracovaný celoročný plán aktivít na rozvoj ČIG v rámci tried, rôzne aktivity – Záložka spája školy, školský časopis, školská aktivita – Rómsky Hviezdoslavov Kubín, Rómsky slávik, návšteva miestnej knižnice, zapájanie žiakov do programu na Vianočnú akadémiu v rámci školy a iné aktivity.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Barbora Weissová
15. Dátum	5. 10. 2020
16. Podpis	
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	7. 10. 2020
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM ĽUDSKÉ ZDROJE

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	**Základná škola Veľká Ida**
4. Názov projektu	**Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti**
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov špeciálnych tried – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 1. -4. roč.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	**19. 10. 2020**
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – kabinet pre špeciálne triedy
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Barbora Weissová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvida.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Kľúčové pojmy: dramatizácia, tvorivá dramatika, rozprávka, tvorivosť, morálne hodnoty.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia: DRAMATIZÁCIA

Základnou metódou rozvíjania tvorivosti sú tvorivé úlohy a najdôležitejšou organizačnou formou je práca v skupine. Pre systematický rozvoj tvorivosti žiakov je vo vyučovaní slovenského jazyka najvhodnejšie problémové a projektové vyučovanie, zážitkové učenie, tvorivé čítanie, tvorivé písanie a tvorivá dramatika. Tvorivá dramatika umožňuje textu porozumieť a esteticky a emocionálne sa ho zmocniť a vyjadriť sa prostredníctvom literatúry. Tvorivá dramatika ako vyučovacia metóda má osobitý význam pri výučbe literatúry, kde poskytuje široký priestor na prácu s literárnym textom, jeho precítenie a pretlmočenie do reálneho života.

Pri dramatizácii žiaci text verne alebo voľne reprodukujú podľa úloh, pri čom sa pohybujú v priestore, využívajú gestá a mimiku. Vychádzame z textu, ktorý žiaci čítali na vyučovaní. takouto formou si upevňujú vedomosti, rozvíjajú si slovnú zásobu. K dramatizácii patrí aj hranie rolí a scénky. Pri dramatizácii je vhodné postupovať tak, že žiakov najprv uvedieme do dramatickej situácie čítaním alebo prerozprávaním deja, potom rozdelíme triedu do skupín. Žiaci prečítanú

ukážku môžu zahrať aj ako pantomímu. Pantomímu môžu predvádzať vo forme hádaniek, keď trieda háda, o ktorú učebnú látku, udalosť, jav, príbeh ide. Dramatizáciu môžu robiť na rôznych vyučovacích predmetoch, je to na výbere učiteľa.

***Rámcový program stretnutia*: ROZPRÁVKA NA HODINE SLOVENSKÉHO JAZYKA – počúvanie, diskusia so žiakmi**

Konkrétne príklady uplatňovania tvorivej dramatiky na hodinách literatúry.

Text rozprávky: ***Ako išlo vajce na vandrovku***

Cieľ: žiak je schopný:

- viesť improvizovaný rozhovor,
- vytvoriť iný záver rozprávky,
- rozoznať kladné a záporné vlastnosti a vyjadriť k nim svoj postoj,
- vyjadriť svoje pocity.

Pri čítaní rozprávky žiaci využili obrazový materiál k danej rozprávke. Oboznámili sa s postavami v rozprávke. Zoraďovali jednotlivé obrázkové materiály podľa postupnosti deja.

1. Práca v skupinách - dvojica žiakov si pripraví scénku a rozhovor, v ktorej sa snažia zachytiť tú časť deja, kedy Vajce sa vyberie na vandrovku; zvyšní žiaci si pripravia pantomímu, v ktorej budú znázorňovať stretnutie hlavnej postavy so zvieratkami.

2. Individuálna práca žiakov – žiaci si vyberú obrázok svojej postavy (zvieratka a zbojníkov) a nakreslia ho na papier, vyfarbia a vystrihnú. Žiaci, ktorí nemajú žiadnu postavu, nakreslia na tvrdý papier A4 prostredie podľa rozprávky – cesta, zelená lúka, les, domček v lese. Žiaci postupne nalepujú svoje postavy v poradí, v akom vstupujú do deja. Obrázky postáv dopĺňajú jednoduchým textom. Úlohou žiakov je vytvoriť leporelo.

3.Spoločná práca žiakov – napr.: žiaci napíšu kladné a záporné vlastnosti hlavných postáv. Žiaci na základe získaných predchádzajúcich vedomostí o zvieratách z predmetov Vecné učenie, Vlastiveda, opíšu ich vzhľad, vlastnosti, prostredie, spoločné a rozdielne znaky. V tejto fáze môžeme využiť rôzne hádanky o daných zvieratách.

Diskusia so žiakmi: V závere rozprávky diskutujeme so žiakmi o morálnej hodnote z nej vyplývajúcej. Aj napriek výraznej rozdielnosti postáv, je možné sa spojiť pre dosiahnutie spoločného cieľa a prepojiť do v praktickom živote. Spoločne so žiakmi hľadáme príklady, kedy si aj na priek rozdielom pomáhame v živote.

Leporelo vytvorené žiakmi na základe rozprávky:

13. **Závery a odporúčania:**

Učiteľ určuje časový limit, usmerňuje v prípade potreby žiakov. Po uplynutí časového limitu vyzveme žiakov, aby predviedli svoju dramatizáciu. Záver patrí spoločnému hodnoteniu nielen výkonu, ale aj charakterov. Učiteľ môže pri dramatizácii zadávať žiakom aj rôzne úlohy, ktoré súvisia s prečítanou ukážkou. Tieto úlohy dávame tým žiakom, ktorí práve nerobia dramatizáciu. Dramatizácia patrí k aktivizujúcim metódam, ktorá kladne pôsobí na rozvíjanie kognitívnych funkcií, psychomotorických funkcií. Preto dramatizáciu odporúčame využiť vo viacerých spoločenskovedných a prírodovedných predmetoch.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Barbora Weissová
15. Dátum	19.10. 2020
16. Podpis	
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	19. 10 2020
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM ĽUDSKÉ ZDROJE

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	**Základná škola Veľká Ida**
4. Názov projektu	**Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti**
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov špeciálnych tried – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 1. -4. roč.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	**03. 11. 2020**
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – kabinet pre špeciálne triedy
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Barbora Weissová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvida.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Zrakové rozlišovanie, zrakové vnímanie, puzzle

12.* Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia: *ZRAKOVÉ ROZLIŠOVANIE

Zrakové rozlišovanie – je schopnosť rozlišovať podobne vyzerajúce znaky a symboly a ide o obdobu sluchového rozlišovania. Zrakové rozlišovanie sa obvykle rozvinie v predškolskom veku a deti ju dobre dokážu využívať po nástupe do školy, kedy sa učia čítať, písať a počítať.

Zrakové vnímanie sa u dieťaťa vyvíja postupne – od hrubého vnímania k jemnejšiemu a diferencovanejšiemu. Postupný vývoj sa prejavuje napríklad aj v tom, že dvojročné dieťa je schopné rozoznať, že ide o šálku bez ohľadu na to či je šálka otočená doprava alebo doľava.

Oslabené zrakové rozlišovanie môže viesť k zámenám podobných znakov či obrázkov a teda tiež k zámenám podobných písmen ako sú b/d/p, u/n, a/e/o, s/z, 6/9 a iné.

Ide iba o veľmi nepatrný detail, ktorý môže byť znázornený inak, alebo umiestnený na inej strane, tým však ale vytvára podstatný rozdiel vo význame. Obdobné problémy sa môžu neskôr objaviť pri určovaní smeru jazdy (rovnaká šípka smerujúca však iným smerom, určovanie podobných značiek

produktov v obchodoch.

Pri deficite v zrakovom vnímaní môže mať v škole problémy pri čítaní písmen a číslic, s orientáciou v texte, na tabuli, pri orientácii na číselnej osi, problém so správnym zápisom úloh, nedokáže vnímať malé odlišnosti, problémy sa môžu objaviť aj v telesnej výchove pri orientácii v priestore.

Rozvíjanie zrakového vnímania u žiakov:

- pri rozvíjaní začať s vnímaním konkrétnych predmetov a manipuláciou s nimi,
- zrakové vnímanie obrázkov konkrétnych predmetov, môže sa pracovať aj s obrázkami vyjadrujúcimi nejaký dej,
- postupne predkladať žiakom abstraktné tvary a symboly – môžu sa využívať pracovné listy,
- nasledujú zložitejšie schémy – napr. abstraktné tvary pripomínajúce písmená.

Rovnako ako sluchové aj zrakové vnímanie môžeme trénovať a zdokonaľovať. Pri žiakoch s mentálnym postihnutím ide o nevyhnutnú súčasť každodennej výučby.

***Rámcový program stretnutia*: Puzzle**

Zraková syntéza a analýza je spojená s vnímaním priestoru a s technickým myslením. Nezrelosť alebo deficit v tejto funkcii sa prejavuje tým, že dieťa/žiak nerado skladá puzzle, nemá rado skladačky, prejavuje nezáujem o stavebnice, objavujú sa problémy s doplňovaním obrázkov alebo ich prekresľovaním.

Učebnú pomôcku ako je puzzle netreba podceňovať, pretože žiak aj pomocou nej s môže získať a rozvíjať veľa schopností a zručností:

- vnímavosť a citlivosť na detaily – žiak sa pomocou puzzle naučí rozlišovať a vnímať malinké detaily,
- rozdeliť veľký „problém“ na malé,
- fyzické schopnosti (koordinácia oko – ruka, jemná a hrubá motorika),
- kognitívne (manipulácia s okolitým svetom, rozpoznávanie tvarov, foriem),
- emocionálne (trpezlivosť, vytrvalosť, odmena)
- cvičenie pozornosti a sústrediť sa istý čas na určitú činnosť

Puzzle trénujú krátkodobú pamäť a myseľ udržujú aktívnu, vytvára nové skúsenosti u žiakov.

Pri práci so žiakmi môžeme využívať rôzne pracovné listy na rozvíjanie zrakového vnímania:

13. **Závery a odporúčania:**

Ak má žiak akýkoľvek deficit (nielen zrakový), je potrebné:

- denne precvičovať s využitím buď obrázkového materiálu (rozstrihané jednoduché obrázky, prípadne puzzle rôznych veľkostí, náročnosti),
- vždy postupujeme od konkrétnych predmetov k obrázkom konkrétnych predmetov až potom k obrázkom abstraktných predmetov,
- u žiakov s mentálnym postihnutím podporujeme vnímanie aj hmatom – ak sa zapojí viac zmyslov, práca učiteľa aj žiakov bude účinnejšia,
- precvičujeme v kratších časových úsekoch – radšej menej, ale častejšie,
- kladieme dôraz na kvalitu – žiak radšej nech urobí menej, ale dôkladne,
- neporovnávame deti medzi sebou, porovnávame výkon samotného dieťaťa
- oceňujeme na žiakoch ich samostatnosť, snaživosť, trpezlivosť,
- podporujeme atmosféru spolupráce,
- ak žiak nezvláda a robí veľa chýb, prejdeme s ním na nižšiu úroveň.

Využívame terapeutické účinky puzzle, pri skladaní sa zapájajú obe mozgové hemisféry. Skladanie puzzle je tiež známe ako aktívna meditácia. Pri skladní sú obe hemisféry v pohybe, vymieňajú si informácie a tak sa podporuje logické, vizuálne a kreatívne myslenie u žiakov, rozvíjajú si tak deficit vo vnímaní a poznávaní písmen, číslic, prípadne iné zručnosti.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Barbora Weissová
15. Dátum	3. 11. 2020
16. Podpis	
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	4 . 11. 2020
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY | EURÓPSKA ÚNIA Európsky sociálny fond Európsky fond regionálneho rozvoja | OPERAČNÝ PROGRAM ĽUDSKÉ ZDROJE

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	**Základná škola Veľká Ida**
4. Názov projektu	**Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti**
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov špeciálnych tried– rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 1- 4. roč.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	**16. 11. 2020**
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – kabinet pre špeciálne triedy
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Barbora Weissová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvida.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

ČIG, detské časopisy, detské knihy, práca s textom, porozumenie textu.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia: ***ČIG v praxi***

Dnes už neplatí, že pre vstup do života stačí vedieť čítať a písať. Schopnosť rozumieť textu a pochopiť ho je pre úspech v živote a v štúdiu nevyhnutná.

Čitateľská gramotnosť má významné miesto v sekundárnom vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím so sociálne znevýhodneného prostredia. Žiak využíva túto spôsobilosť najmä v osvojovaní si poznatkov, ale aj na sebarealizáciu. Úroveň čitateľskej gramotnosti môže ovplyvniť školskú úspešnosť žiaka.

Stále dôležitejšie sa v triedach ukazuje vytváranie vhodných podmienok na prácu s informáciami z rôznych zdrojov – kníh, učebníc, médií, internetu. Od učiteľa sa očakáva, aby v tomto smere čo najviac podporil rozvoj zručnosti čítania s porozumením.

Obzvlášť to platí pre učiteľom pracujúcich so žiakmi s mentálnym postihnutím z marginalizovaného rómskeho prostredia, ktoré im neumožňuje plnohodnotné podmienky

na vzdelávanie a osobnostný rozvoj. V rámci hodín slovenského jazyka sa učiteľ v špeciálnych triedach nezameriava len na poznávanie abecedy, prvé čítanie, ale usiluje sa u žiakov rozvíjať aj porozumenie čítanému textu. Aby žiak s mentálnym postihnutím čo najlepšie porozumel čítanému textu a vedel s ním ďalej pracovať, učiteľ musí zvoliť vhodné didaktické materiály, ktoré vyvolajú zvedavosť a motivácie u žiakov.
Text je vhodné dopĺňať obrázkovým materiálom, ktorý slúži ako nápoveda, pomôcka pri rozvíjaní komunikačných zručností a orientácie v texte. Preto je uvedená jazyková kompetencia podľa Štátneho vzdelávacieho programu jednou z priorít vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia.

Rámcový program stretnutia*: *Práca s rôznym textom, časopismi

Keďže pracujeme so žiakmi s mentálnym postihnutím z marginalizovaných rómskych komunít, žiaci prichádzajú do školy s minimálnymi schopnosťami porozumieť slovenskému jazyku – hovorenému textu, písanému textu. V záujme učiteľa je sprostredkovať žiakom rôzne materiály, s ktorými v bežnom živote do kontaktu neprichádzajú. Napríklad rôzne detské knihy, časopisy, rozprávky a pod.

V nasledujúcich odsekoch uvádzame konkrétne príklady na motívy jednej rozprávky, ktoré je vhodné na vyučovaní v špeciálnych triedach aplikovať:
Téma : Červená Čiapočka
Cieľ : Zdokonaľovanie techniky čítania, rozvíjať porozumenie textu
Vyučovacie metódy : rozhovor, rozprávanie, didaktická hra, vysvetľovanie, práca s textom, hranie rolí.
Motivácia:
V úvode sa žiakov pýtame na rozprávku o Červenej Čiapočke. Kladieme jednoduché otázky, ako napríklad: Kto je to Červená Čiapočka? Kde ste sa s ňou stretli? Prečo sa volala Červená Čiapočka?
Expozícia:
Prečítali sme si rozprávku Červená Čiapočka z pripraveného pracovného listu. Žiaci vymenovali postavy, ktoré v nej vystupujú (Červená Čiapočka, mama, babička, vlk, poľovník). Odpovedali na otázky:
° S kým sa Červená Čiapočka zhovára na začiatku rozprávky ?

° Čo niesla Červená Čiapočka v košíku?

° Komu niesla košík?

° S akým zvieraťom sa v rozprávke stretávame?

° Kde bývala babička?

° Čo urobil vlk s babičkou?

° Čo urobil vlk s Červenou Čiapočkou ?

° Kto ich vyslobodil?

Žiaci dostali obrázky, na ktorých boli zobrazené rôzne časti deja rozprávky. Ich úlohou bolo zoradiť obrázky postupne podľa dejovej osnovy.

Žiaci taktiež kreslili postavu, ktorá sa im v príbehu najviac páčila. Na nasledujúcej hodine sme si so žiakmi vyskúšali aj dramatizáciu uvedenej rozprávky a vytvorili sme leporelo.

Príklad č. 2:

Konkrétne príklady uplatňovania tvorivej dramatiky na hodinách literatúry.

Text rozprávky Červená čiapočka

Cieľ: žiak je schopný:

- viesť improvizovaný rozhovor,
- vytvoriť iný záver rozprávky,
- rozoznať kladné a záporné vlastnosti a vyjadriť k nim svoj postoj,
- vyjadriť svoje pocity.

1. Práca vo dvojiciach - prvá dvojica žiakov si pripraví scénku a rozhovor, v ktorej sa snažia zachytiť tú časť deja, kedy Červená čiapočka stretne vlka v lese; druhá dvojica si pripraví pantomímu, v ktorej bude znázorňovať stretnutie vlka s babičkou, odchod babičky z tohto sveta;
2. Práca v skupinách - prvá skupina žiakov pripraví záverečnú scénku šťastného konca rozprávky, vyslobodenie a oživenie babky a Červenej čiapočky, druhá skupina sa snaží na veľkom výkrese nakresliť a zachytiť celý dej rozprávky.
3. Individuálna práca žiakov - napr.: žiaci napíšu kladné a záporné vlastnosti hlavných postáv; ďalší žiak nakreslí vlka na tabuľu, k ňufáku mu nakreslí tri, štyri bubliny, kde ostatní napíšu, čo by vlkovi chceli povedať.
4. Spoločná práca žiakov.

13. **Závery a odporúčania.**

Záujem je formou vnútornej motivácie žiaka. Na rozvoj čítania žiakov s MP z MRK má zásadný vplyv rodinné prostredie, v ktorom dieťa vyrastá a školské prostredie, do ktorého je začlenené. Čítanie s porozumením sa vyznačuje schopnosťou žiaka dešifrovať text, nájsť v ňom kľúčové pojmy a postihnúť vzťahy medzi nimi.

Jedným zo spôsobov ako pripraviť žiakov na čítanie, je príprava rôznych aktivít. Napríklad škatuľka plná vecí - učiteľ si pripraví rôzne predmety, ktoré súvisia s úryvkom, ktorý budú žiaci čítať. Potom na základe predmetov sa pokúsia predpovedať budúci dej. Taktiež môže pripraviť pre žiakov rôzne detské časopisy, ktoré si žiaci môžu na úvod poprezerať, potom čítať.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Barbora Weissová
15. Dátum	16. 11. 2020
17. Podpis	
18. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
19. Dátum	17. 11. 2020
20. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM ĽUDSKÉ ZDROJE

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	**Základná škola Veľká Ida**
4. Názov projektu	**Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti**
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov špeciálnych tried – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 1.-4. roč.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	**07. 12. 2020**
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – kabinet pre špeciálne triedy
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Barbora Weissová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvida.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Vyučovanie, IKT, zdroje IKT, interaktívne programy, internetové stránky

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia: ČIG V PRAXI

Dnes už neplatí, že pre vstup do života stačí vedieť čítať a písať. Schopnosť rozumieť textu a pochopiť ho je pre úspech v živote a v štúdiu nevyhnutná.
Stále dôležitejšie sa v triedach ukazuje vytváranie vhodných podmienok na prácu s informáciami z rôznych zdrojov – kníh, učebníc, médií, internetu. Od učiteľa sa očakáva, aby v tomto smere čo najviac podporil rozvoj zručnosti čítania s porozumením.
Obzvlášť to platí pre učiteľom pracujúcich so žiakmi s mentálnym postihnutím zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré im neumožňuje plnohodnotné podmienky na vzdelávanie a osobnostný rozvoj. V rámci hodín slovenského jazyka sa učiteľ v špeciálnych triedach nezameriava len na poznávanie abecedy, prvé čítanie, ale usiluje sa u žiakov rozvíjať aj

porozumenie čítanému textu. Aby žiak s mentálnym postihnutím čo najlepšie porozumel čítanému textu a vedel s ním ďalej pracovať, učiteľ musí zvoliť vhodné didaktické materiály, ktoré vyvolajú zvedavosť a motivácie u žiakov.
Text je vhodné dopĺňať obrázkovým materiálom, ktorý slúži ako nápoveda, pomôcka pri rozvíjaní komunikačných zručností a orientácie v texte.

***Rámcový program stretnutia*: VYUŽITIE IKT VO VYUČOVANÍ**

Úlohou IKT je umožnenie učiteľom a žiakom riešiť náročné a obsahovo lákavé problémy, vždy keď je to primerané. Poznatok musí vzniknúť v hlave žiaka vďaka motivácii a expozícii, hlavne v interakcii s inými žiakmi, s učiteľom, prípadne s počítačom či inými IKT. Podporuje sa tým: priame bádanie, priame vyjadrovanie, zážitok, rôznorodosť kultúr, jazykov.
Výchovno- vzdelávací proces na školách je potrebné vhodne upravovať podľa predpokladaného vedecko-technického vývoja. Výučbu s IKT zariadeniami je potrebné zapracovávať do učebných osnov. Treba si však uvedomiť, že majú byť, spolu s internetom, hlavne pomôckou učiteľa pri vzdelávaní a výchove detí a mládeže. Nemajú sa teda stať našimi „pánmi" – možno aj na úkor kvality vzdelávania.

IKT = súhrn zariadení, nástrojov a postupov používaných pri šírení informácií vo vyučovacom procese.

Výhodami využívania IKT sú:

- možnosť dorozumieť sa,
- prístup k informáciám – získavanie, spracúvanie, využitie pre svoje potreby a účely
- možnosť spracovať fotografie, videá, zvukové nahrávky
- možnosť opakovane sa k nejakému problému vrátiť a riešiť ho z rôznych pohľadov.

Zdroje IKT na vyučovaní:

- počítače,
- počítačová sieť,
- internet,
- CD ROM

- Aplikácie
- Vyučovací program – Alf, DIDAKTA (Chytré kocky, Môj prvý šlabikár, Vševedko na vidieku),
- Program na tvorbu puzzle JIGSAW
- rôzne multimediálne a hypermediálne prvky

Tieto technológie pôsobia na všetky ľudské zmysly a vďaka týmto svojím novým možnostiam žiaci nadobúdajú nové vedomosti.

Didaktické aspekty fenoménu IKT vo vyučovaní možno zhrnúť takto:

- Vizualizácia (uľahčuje predstavivosť daného javu a skracuje proces učenia),
- Simulácia procesov (vytvorenie rôznych modelových situácií),
- Interakcia (medzi počítačom a používateľom)
- Interpretácia učiva (pri znázornení nedostupných predmetov a javov).

Moderné technológie prinášajú do škôl nové možnosti využívania informačných zdrojov a zavádzania netradičných metód od vyučovacieho procesu. Pritom je potrebné dodržať proporcionálnosť pri využívaní IKT, najmä z hľadiska dodržiavania zásad školskej hygieny a zachovania bezprostredného kontaktu s prírodou a prirodzeným prostredím žiaka.

Príklad vyučovacieho programu Alf na hodine SJL:

Pexeso.

Úlohou žiakov je spojiť obrázok so správnym slovom.

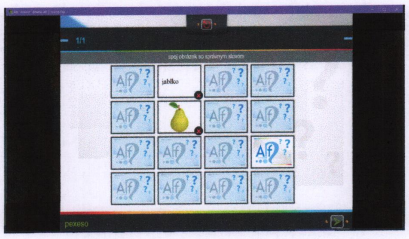

Príklad vyučovacieho programu Alf na hodine Vlastivedy.

Test.

Žiaci vyberajú správnu odpoveď na danú otázku. Môžu mať na výber jednu alebo viac správnych odpovedí.

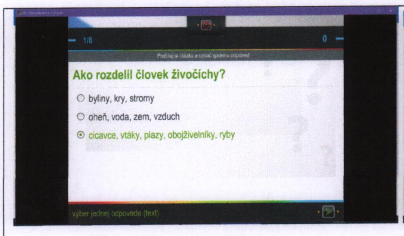

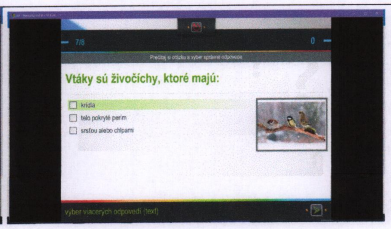

Príklad vyučovacieho programu DIDAKTA na hodine MAT:

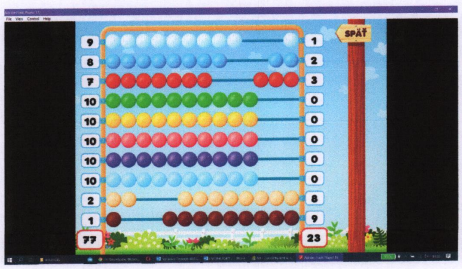

Na ďalších vyučovacích hodinách využívame rôzne internetové stránky, pomocou ktorých môžeme priblížiť aktuálnu tému danej vyučovacej hodiny.
Napr.:

- GOOGLE EARTH
- GOOGLE MAPS
- Aplikácia PLANTNET – aplikácia na identifikáciu častí rastlín
- Historická ortofotomapa Slovenska

13. **Závery a odporúčania:**

Používanie osvedčených a moderných vyučovacích metód, ako aj využívanie IKT vo vyučovacom procese, je dnes nevyhnutnosťou, ak chceme žiakov zaujať, a tak ich motivovať k učeniu sa. Pomocou techniky dokážeme realizovať oveľa kvalitnejšie hodiny, ktoré osožia našim žiakom s MP, s MRK. Ak chceme v škole realizovať prípravu žiakov na život v informačnej spoločnosti, musíme vytvárať prostredie pre jeho tvorivú prácu. Na záver môžeme zhodnotiť IKT vo vyučovacom procese výrazne prispieva k jeho skvalitneniu a stáva sa jeho motivujúcim prvkom. Motivovaní žiaci dokážu pracovať efektívnejšie a vedia využiť svoje vedomosti v praxi. Využívaním prezentácií, obrazového materiálu, DVD, CD sa úroveň motivácie zvyšuje. Všetky tieto spomenuté zariadenia a technológie

nám výrazne zasahujú do priebehu vyučovacieho procesu a dokážu ho zlepšiť.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Barbora Weissová
15. Dátum	7. 12. 2020
16. Podpis	
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	08. 12. 2020
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM ĽUDSKÉ ZDROJE

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	**Základná škola Veľká Ida**
4. Názov projektu	**Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti**
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti v špeciálnych triedach
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	14. 12. 2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – kabinet pre špeciálne triedy
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Barbora Weissová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvida.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Dramatizácia, morálne vlastnosti, etické hodnoty, rozprávka Medovníkový domček, dejová osnova, postavy z rozprávky,

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: DRAMATIZÁCIA

Pri dramatizácii žiaci text žiaci verne alebo voľne reprodukujú podľa úloh, pri čom sa pohybujú v priestore, využívajú gestá a mimiku. Vychádzame z textu, ktorý žiaci čítali na vyučovaní. takouto formou si upevňujú vedomosti, rozvíjajú si slovnú zásobu. K dramatizácii patrí aj hranie rolí a scénky. Pri dramatizácii je vhodné postupovať tak, že žiakov najprv uvedieme do dramatickej situácie čítaním alebo prerozprávaním deja, potom

rozdelíme triedu do skupín. žiaci prečítanú ukážku môžu zahrať aj ako pantomímu. Pantomímu môžu predvádzať vo forme hádaniek, keď trieda háda, o ktorú učebnú látku, udalosť, jav, príbeh ide. Dramatizáciu môžu robiť na rôznych predmetoch, je to na výbere učiteľa.

Rámcový program stretnutia: ***Rozprávka, príbeh - morálne a etické hodnoty***

Pri dramatizácii môže učiteľ využiť rôzne rozprávky, príbehy a z nich vyplývajúce etické a morálne hodnoty.

Otázky dobra a zla priťahovali pozornosť človeka odpradávna a teoretický základ pre ich skúmanie bol vytvorený v rámci filozofie, súčasťou ktorej je etika, ako samostatná vedná disciplína, zaoberajúca sa špecifickým spoločenským javom – morálkou. V edukácii nie je cieľom jej filozofická analýza, ale skôr jej skúmanie z pohľadu edukačnej praxe.

Morálne hodnoty sú vždy ovplyvňované okolnosťami, kontextom situácie. Učebný text nemá ambíciu byť vyčerpávajúcim zdrojom teoretických informácií a metodických námetov v problematike rozvíjania morálneho vedomia žiakov. Poskytuje len základné teoretické východiská, ktoré sú potrebné na vlastné tvorivé a primerané spracovanie. Zároveň obsahuje podnetné myšlienky na dôslednú osobnú i spoločenskú reflexiu, zamyslenie, premýšľanie, kritické posúdenie, i hlbšie uvažovanie v širších súvislostiach v rôznych formách zážitkového participatívneho učenia sa.

Morálne a etické hodnoty môže učiteľ rozvíjať cez rôzne rozprávky, príbehy.

Základnou a nie ľahkou úlohou je voľba, výber príbehu alebo situácie s morálnym obsahom. Z hľadiska vekových zvláštností existujú univerzálne príbehy, ktoré môžeme ponúknuť všetkým vekovým skupinám – od malých detí po dospelých. Príbehy môžeme upravovať, prípadne konštruovať svoje vlastné, pričom musíme dbať na to, aby bol príbeh dostatočne konkrétny, ale nie príliš komplikovaný. Nemal by obsahovať príliš veľa detailov, odvádzajúcich pozornosť od hlavného morálneho príbehu.

Aktivity vo vyučovaní:

Na vyučovaná pracujeme so známym rozprávkovým príbehom o Medovníkovom domčeku. V úvode si predstavíme dej rozprávky, žiaci sa oboznámia s postavami. Žiakom dáme pracovný list, v ktorom majú označiť postavy a predmety z vypočutej rozprávky (obr. 1). V ďalšom pracovnom liste správne číslujú obrázky podľa deja (obr. 2). Cez dej spoznávajú vlastnosti jednotlivých postáv. Žiaci s pomocou učiteľa napíšu na tabuľu postavy a pokúsia

sa na základe vypočutej rozprávky priraďovať vlastnosti postavám. Napr. Janko a Marienka – neposlušní (zišli z chodníka bez vedomia rodičov),dôverčiví. Janko - nenásytný, Marienka – pracovitá, súrodenci – odvážni (postavili sa proti Ježibabe) a pod.

Pripravíme si kartičky s rôznymi morálnymi vlastnosťami – napr. dobrý, zlý, lakomý, spravodlivý, dobrosrdečný, štedrý, neposlušný, súdržní. Neznáme a nové pojmy sa pokúsime pre začatím hry žiakom vysvetliť a priblížiť.

Prácu s kartičkami môžeme využiť aj v nasledujúcich aktivitách:

1. Žiak dostane kartičku s vlastnosťou, ktorú musí stvárniť pred ostatnými žiakmi,
2. Žiaci hádajú akú vlastnosť daný žiak stvárňuje.
3. Pri nesprávnom predvedení vlastnosti, žiakom vysvetlíme danú vlastnosť pomocou jednoduchej názornej ukážky.
4. Postavám z rôznych rozprávok žiaci priraďujú predstavené vlastnosti, napr. ježibaba – zlá, prefíkaná, zákerná atď.
5. Pripravíme kartičky s vlastnosťami a k vybranej postave priradia podľa nich zvolenú vlastnosť, napr. kráľ – spravodlivý, dobrý, milý a pod.
6. Žiaci môžu vybrať určitú rozprávkovú/príbehovú postavu a priradiť k nej nejakého žiaka na základe vlastností.
7. Diskusia o jednotlivých vlastnostiach. Hľadanie vlastností v reálnom živote.
8. Hranie rôznych morálnych príbehov, diskusia o scénkach.

Na ďalšej vyučovacej hodiny si zo žiakmi pripravíme leporelo (obr. 3 a viac), kde žiaci preukážu schopnosť výtvarne zobraziť rozprávkový príbeh, ktorý sme si predstavili na minulej hodine.

Pohybové a relaxačné cvičenia môže využiť v závere hodiny. Tieto cvičenia začíname motivačným rozprávaním: „Keď išiel Janík za Marienkou lesom, stretli veľa zvieratiek, ktoré boli ukryté v rôznych častiach lesa. Žiaci sa na takéto zvieratká zahrajú a zacvičia si. Chôdza – medveď, beh – srnka, lezenie – veverička, plazenie – had, veľké skoky -zajac.

Úlohou žiakov bude označiť správne postavy a predmety z rozprávky o Medovníkovom domčeku.

Obr. 1

Úlohou žiakov je v správne očíslovať dej rozprávky.

Obr. 2

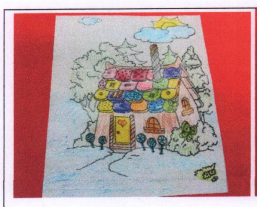
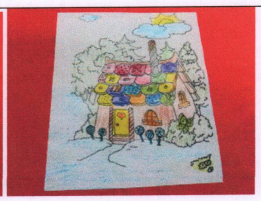

13. **Závery a odporúčania:**

Podporou vzťahu dieťaťa k poznaniu a učeniu hrou, rozvíjať a prehlbovať u detí základný poznatkový systém a tým rozvíjať a kultivovať ich osobnosť, a pripravenosť na celoživotné vzdelávanie.

Učiteľ môže pomocou rôznych rozprávok, príbehov zo života viesť žiakov motivačnou, hravou formou k rozvíjaniu a upevňovaniu morálnych vlastností. Žiaci sa učia zaujímavou formou porovnávať a vyhodnocovať jednotlivé vlastnosti. Učia sa poznávať a uvedomovať si dôsledky svojho konania voči sebe, svojmu okoliu cez rôzne aktivity.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Barbora Weissová
15. Dátum	14. 12. 2020
16. Podpis	
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	15. 12. 2020
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu